

Тому варто, щоб жодна з політичних партій не мала змоги надміру впливати на економічну владу, на економічний стан в державі, підкоривши його своїм суто політичним інтересам. Тільки демократичні підходи сприятимуть ефективному розвитку економічного життя суспільства.

Красношарпа А.

НТУ «ХП»

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ ТА НІМЕЧЧИНІ

Політична культура – суб'єктивна сфера, що лежить в основі політичної діяльності, це: орієнтації, система цінностей, символів, вірування, зразків поведінки соціальних верств і настанови індивідів на певні політичні дії. Політична культура служить каналом взаємодії особи і політичної влади. Її основне призначення полягає в здійсненні не відчуження, а приєднання людей до політичної системи та політичної діяльності.[1,2]

Критерієм, певним віддзеркаленням політичної культури суб'єкта є його реальна політична практика. Оцінюючи зміст, характер політичної діяльності та поведінки, можна визначити якість і рівень політичної культури, її носія (індивідуального чи колективного).

Політичну культуру українців треба розуміти як дуже складну та неоднорідну і причини тут очевидні: історична роздробленість та відсутність власної державності, важкий радянський багаж та інші проблеми, які одна за одною перешкоджали створенню держави. Саме тому політична культура українців це комплекс амбівалентності: з одного боку прагнення незалежності, а з іншого існують думки й про відновлення якщо не Радянського Союзу, то хоч схожої системи, бачення майбутнього у ринковій економіці, хоча водночас переконання, що тільки планова може бути ефективною у період кризи.

Нинішня політична культура українського народу є, так званою, постколоніальною. Це доводять такі очевидні риси, як: мовна проблема, комплекси національної меншовартості, нездатність до адекватної оцінки власних національних інтересів, схильність більше розраховувати на зовнішню допомогу, ніж на власні сили. Сучасній Україні загалом властива прихильність до західноєвропейських політичних цінностей, але в той же час і досі помітними є риси ментальності та культури східних народів, зокрема орієнтація на харизматичних лідерів, етатизм, патерналізм.

Ще однією з визначальних рис політичної культури українців є недовіра та критичне переконання щодо влади, чому сприяє знову ж таки історична складова, а також складний момент отримання незалежності та всі ті події, які трапилися одразу після: криза 1990-х рр., питання приватизації та ін. Ця недовіра до влади також зумовлює досить “халатне” відношення до законів. Причому останнє стосується всіх верств населення: від найвищих політичних кіл – до пересічних громадян. Однак, хотілося б відзначити, що для українців демократичні процеси мають надзвичайне значення, а критичне ставлення до зовнішніх владних інституцій сформувало і таку рису політичної культури як відторгнення авторитарних форм влади, що легко підтверджується двома революціями (у 2004 та 2013–2014 рр.). Дана риса є більш притаманною росіянам чи білорусам.

Також важливою складовою української політичної культури є напів анархічність, яка проявляється не тільки в демонстраціях та революціях, а і в політичних процесах в цілому. Наша амбівалентність проявляється також і під час виборів. Люди не довіряють політичним партіям чи політичним лідерам, критикують їх, але під час виборів все одно голосують і потім знову піддають критиці одразу після виборів. Крім того українській політичній культурі властива емоційність, часто голоси віддаються за лідера не через його програму чи вміння й навички, а просто тому, що ця людина імponує виборцям, а інколи обирається так зване “менше зло”. Цьому щоправда сприяє розчарування і недовіра до колишніх політиків, тому люди вважають,

що краще вибрати хорошу людину, ніж професіонала, який себе зарекомендував з негативного боку.

Тому якщо узагальнити, то варто відзначити, що українська політична культура тільки проходить етап свого формування, саме тому їй характерні хаотичність, певні елементи анархічності та не завжди логіки.

Немає іншої країни для якої б ХХ ст. виявилось б більш складним, ніж для Німеччини в усіх сферах: економічній, соціальній, політичній. Саме тому характеристику німецької політичної культури треба починати з того часу, а саме з 50-х рр. минулого століття. У статті Г. Алмонда і С. Верби «Громадянська культура» («Civic culture») [4] Німеччина зображувалася як країна де недооцінюють важливість плюралізму та політичної участі, спостерігається недовіру до змагальності та демократії, сприйняття якої протягом 1950-х – 1960-х рр. Західній Німеччині залишалося дифузним. Проте надалі країна демонструвала значний прогрес в усіх напрямках, і коли все ті ж Г. Алмонд і С. Верба оновили своє дослідження у 1980-му р., вони побачили зовсім іншу Німеччину – зразковий приклад ліберальної демократії і політично-партиципаторної поведінки суспільства. В той же час у країні спостерігається вкорінення демократичних цінностей та зростання зацікавленості до політичного життя. [3]

Наступною важливою подією стало об'єднання Німеччини, падіння “Берлінської стіни”, що було дійсно епохальною подією для німців. Відбувався процес плавлення двох систем та культур, поєднання різних соціалізацій та різної історичної пам'яті. Проте навіть і сьогодні свідомість, спосіб мислення та головне політична культура людей Західної та Східної Німеччини відрізняється, що дозволяє провести аналогію з Україною та нашим одвічними відмінностями між Заходом і Сходом.

Для німців типовою рисою є дисциплінованість, слідування правилам та законослухняність, незалежно від статусу і посади . Даний культурний аспект кардинально відрізняється в українській свідомості. Німці дбають про загальне, колективне благо, усвідомлення того, що приносячи користь собі,

людина допомагає й іншим і відповідно країні в цілому надзвичайно важливе. В той же час як українці більше дбають про власне благо, тому порушуючи закони, вони міркують про те яку користь це принесе їм, а не яку шкоду суспільству і країні.

А от що в обох країн є спільним, так це почуття національної ідентичності, гордості та патріотизму. Німці пишаються своєю країною, вони пам'ятають помилки минулого, проте вони горді тим чого досягла їхня країна зараз, і тому будь які лиха (наприклад Пандемія COVID-19 у 2020р.) чи радості (перемога на Чемпіонаті Світу з футболу 2014) єднають всю країну. Можливо українці не наскільки згуртовані, як німці, проте коли дійсно є потреба ми теж демонструємо високий рівень єдності, а за свою незалежність та свою країну ми готові боротися з будь яким ворогом.

Отже, варто сказати, що політична культура є невід'ємною складовою життя кожної країни. У дослідженні було описано культурні особливості українців та німців, були охарактеризовані спільні та відмінні риси. Як висновок треба зазначити, кожна країна індивідуальна, проте спільності можна знайти завжди. Більш того, політична культура теж розвивається та набуває нових рис, тому від нас залежить яка вона буде у прийдешніх поколіннях.

Список літератури:

1. *Інтернет портал Osvita.ua* URL:
<https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17566/>
2. *Інтернет портал Вікіпедія* URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0
3. *Незалежний культурологічний часопис «І»*
URL: http://www.jimagazine.lviv.ua/anons2014/Suchasna_politkultura_Nimechchynu.htm

4. Almond G., Verba S. *The Civic Culture or The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations* Sage publications, Inc. 1963.574 с.

Крупіна М.О.

НТУ «ХП»

ПРИНЦИПИ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Сучасним прикладом активності терористів є збройні акції «Талібану» в Афганістані, «Абу Сайяф» на Філіппінах, «Джамаа Ісламія» в Індонезії, «Ісламської партії визволення Туркестану» в Китаї, «Хізб ут Тахрір» в Таджикистані та Киргизстані, «Ісламський рух Узбекистану» в Узбекистані, чисельні групи чеченських сепаратистів в Росії, одразу декількох ісламістських організацій в Індії, Пакистані, Афганістані, Іраку, курдських та ісламістських організацій в Туреччині, ісламістських груп в Єгипті, Алжирі, Сомалі, Марокко та інших африканських країнах; відкрита та прихована діяльність терористичних груп у США, країнах Південної Америки тощо.

Існування та діяльність терористичних організацій в більшій частині світу несе загрозу не тільки для цих країн, а й для всього міжнародного співтовариства, враховуючи сучасні наукові, технологічні та комунікаційні досягнення, які отримали терористи останнім часом. В сучасних умовах їх терористичні дії характеризуються широким територіальним спектром впливу, відсутністю державних кордонів, налагодженню зв'язків на спільних конфесійних, ідеологічних, воєнних, комерційних та інших засадах. Терористичні угруповання в повному обсязі використовують власні сили і засоби для нелегального провезення великої кількості зброї, наркотовару, людей; завдяки чисельним підставним установам і фондам відкривають рахунки в банках, що полегшує підготовку і проведення терористичних актів в різних країнах